

ZPRAVODAJ

IX. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY RUSKÝCH A SOVĚTSKÝCH DIVADELNÍCH HER

SVITAVY 1981

Číslo 7

5. listopadu 1981

V. Rozov - H l e d á n í r a d o s t i
divadelní soubor Tyl při MěKS Rakovník

Patří jistě ke kladům letošní národní přehlídky ruských a sovětských divadelních her ve Svítavách, že soubory sem přijíždějí s inscenacemi, které sice mají rozdílnou úroveň, ale které ve svých výsledcích jsou skutečně hodnotným a podnětným materiálem k diskuzi o tom, jak interpretovat pro našeho diváka ať již klasický odkaz ruské dramatiky či současnou sovětskou hru.

Rakovnický soubor Tyl, / o jehož kvalitách se svítavští diváci mohli přesvědčit již v dřívějších letech /, si vzal úkol velice záslužný, a přitom však nesmírně obtížný. Pokusil se totiž o jistou renezanci Rozovova textu, který byl před více než dvaceti lety nejenom velmi oblíbeným titulem na repertoáru našich divadel, ale i kontextu s celkovým vývojem sovětské dramatiky přinesl i mnoho nových podnětů.

Přiznejme ovšem předem, že mnohé z toho již zastaralo, vyprchalo, ztratilo svou aktuálnost. Toho si jistě byli vědomi i Rakovníčtí, takže sáhli po rozsáhlé textové úpravě, především prostřednictvím důsledných škrtů všech pasáží, které by dnešnímu divákovi nic neříkaly a samotný spád dramatu zatěžovaly. Z tohoto hlediska lze říci, že se jim podařilo vyřešit určité moderní tempo inscenace. Otázkou však zůstává, jak se vypořádali se základním inscenačním záměrem, se základní dramaturgicko režijní koncepcí. Zdá se totiž, že se inscenátorům nepodařilo najít skutečně současný insce-

nační klíč jak v základním tématu hry, tak i v samotném provedení. Problém současného maloměšťáctví tkví dnes již přece jen jinde, než je tomu v Rozovově hře. Tím pádem se mnohé vztahy dramatických postav stávají nejasné, chybí základní dramatický vývoj. A je tedy zcela logické, že režisér i herci nalézají bližší kontakt s divákem v první polovině hry, kdy před námi exponují složitý chod rodiny Savinových, než ve druhé části, kdy se řeší základní problém /totiž otázka maloměšťáctví v nás /. V této poloze podléhají inscenátoři již přílišné aprioritě, dokonce se v některých místech nevyhnou ani jisté didaktičnosti.

Mohli bychom zde vršit jednotlivé dílčí klady / jako je třeba kvalita herecké práce některých členů souboru atd/ i některé nedostatky / jako je tomu naopak v některých případech příliš spoutané a režisérovým záměrem poznamenané herectví/, ale o to skutečně nejde. V zásadě zde zůstává onen základní problém, který musí každý inscenátor důsledně vyřešit již před samotným začátkem tvůrčího procesu zkoušek a realizace představení - totiž skutečnost, proč a pro koho budu daný text hrát !

X X X X X X X X X X X X X X X X

Středa byla nabitá, neboť se uskutečnila dvě představení, jedno odpoledne, druhé večer, a obě byla svým způsobem přínosem pro letošní národní přehlídku.

Divadelní soubor I.ZDŠ a JKP ROH Polička přivezl kouzelnou pohádku "Tajemství zlatého klíčku," kterou zahrál pro děti svitavských škol.

Ty velmi pozorně sledovaly daný text, velmi živě reagovaly na situace na jevišti, takže jak porota konstatovala, plně pochopily, o co ve hře šlo, na jevišti nebylo nic, co by mátl diváky. Práce poličského kolektivu zaslouží velké ocenění a uznání, protože je velmi záslužná a potřebná. Dětských kolektivů, hrajících pro dětského diváka není mnoho, a proto je zapotřebí s nimi soustavně a odborně pracovat. Dětské divadlo je záslužné také v tom, že v malých hercích i divácích pěstuje estetické cítění. Zde je třeba, aby prostředky tohoto působení byly jednotné. Porota doporučila, aby ve hrách, které jsou napsány výlučně pro loutkové divadlo, a tou Tajemství zlatého klíčku je, byly prováděny radikálnější úpravy textu, aby bylo vypuštěno všechno, co by mohlo být nejasné a při realizaci potom obtížné.

Kladem představení byla skutečnost, že bylo zapojeno 120 dětí, představitelé dětských hrdinů se na jevišti pohybovali přirozeně, hráli s chutí.

X X X X X X X X X X